

1915

N. 1074

Yıl : 2 Sayı 22-35

Fiyatı : 10 Kuruştur

Onbeş günde bir çıkar

MEMLEKET

ÇUKUROVADA

IKTİSADÎ, EDEBÎ, HARSÎ

mecmuadır

1915

bu nüshamız Kongre müzakeratından Köy maarifi ve Köy muallimine ait bahse tahsis olunmuştur

1 Kânunusani 1931

Nushası 10 k.

6 Aylık: 130 k.

1 senelik : 240 k

Posta ücreti abunelere aittir

MEMLEKET

ÇUKUROVADA

Adana mıntaka maarif eminliğinin himayesinde

On beş günde bir çıkar

İKTİSADİYAT , EDEBİYAT , HARSİYAT

Hakkında mahalli tetkikler mecmuası

Idarehanesi

Adana Muallimler
birliğinde dairi
mahsusası

Sayı : 22—35

1 Kânunusani 1931

Yıl : 2

Müfettişler kongrası :

- 4 -

Köy maarifi ve Köy muallimi

Planlar kaç türdür ? — Muallimliğın diğer mesleklerden farkı —
Matbu plân defterleri muvafık mıdır ? — Köy maarifi ve Köy muallimi — İki nevi köy — Köy mefhumunun basit olmayışı — Köylünün realistliği — Muallim ve imam — Köy mualliminin kuvveti — Köy muallimi yalnız muallim değil — Dikkat edilecek noktalar — Köy menfa değildir — Eyi köy mualliminin vasıfları — İdealistlik — Yalnızlıktan kurtarmak — Muhtelif fikirler — Muhtelif fikirlerin hulâsası — Kabahat köylüde mi , muallimde mi ?

[Eyvelki basin mabadi]

Kusursuz talimatname , emsalsiz talimatname , böyle şey yoktur , hiç bir talimatname bütün teferrüatına kadar bütün ihtiyaçları ihtiva ederek , dersanenin bütün alâstikiyetlerine göre bütün ivicaçları hesaba katarak yapılmaz. Bu hem mümkün değil , hem de faideli değildir . Talimatnameler ancak mürşitlik yaparlar , hedefi ve gidilecek yolu gösterirler , artık yürümek muallimin kendine aittir . İyi bir muallim talimatnamedeki ruhu keşfeder , hedefi bulur , ona göre yürür . Talimatname yüklü diye programın yarı-

sını yarısından fazlasını bile okutamayanlar kendi kafaları yüksüz olanlardır , Muallimlerimizi irşatla mükellef olan hepinizin en büyük bir cehdinizde talimatname abkâminın katı kerpiç gibi telekki edilmesi değil ondaki alâstikiyete intibak mecburiyetinde olduğumuzu anlatmak olmalıdır .

Muallimliğın diğer mesleklerden farkı :

Arkadaşlar , şu noktaya , plân meselesinin ehemmiyetini anlamak ve anlatmak için şu cihete çok ehemmiyet vereceğiz . Bizim mes-

lekimiz , diğ er mesleklerden en çok bu noktada ayrılır : Heman her meslek geleni icra eder , Hâkim gelecek davaları görür , zabita vukua gelen cürümlere vaz'iyet eder . Bizim meslek böyle değildir . Bir senelik ders zamanını sene başından kucaklarız . Biz gelecek işi beklemeyiz , işi daha başta iken nihayete götürürüz . Onun için plânımızı senenin başından hazırlarız . Meslekimizin bu hususiyeti her arkadaşımızın kafasına iyice yerleşmelidir .

Bu hususta son bir noktayı da arz edeyim : Plân hazırlamak sadece bir ilham işi değildir . İyi plân sırf kendi karihamızdan doğmaz . Yalnız talimatnamedeki nümuneler de kâfi değildir . Bazı kitaplarda , terbiye mecmuası gibi bazı mevkutelerde salâhiyettar kalemlerin yazdıkları plân nümuneleri vardır . Bunlarda o plânın ne gibi gayelerle yapıldığı izah edilmiştir . Bir muallimin iyi plân yapması bunları tetkikle olur . Binaenaley sizler mektepleri teftiş ederken muallimlerin bu hususta ne gibi plânlar gördüğünü de sorar , bu cihetle de sıkı surette alâkadar olursunuz .

Matbu plân defterleri muvafık mıdır ?

Ali Rıza Bey (G. Ayıntap Müfettişi) — Resimli ayın neşrettiği matbu plân defteri var . Bunu muallimlere tavsiye etmek muvafık mıdır ?

Her muallim mutlaka bu def-

terden almalı mıdır ?

Akif Bey (Kız muallim mektebi Usulü Tedris muallimi) — Bu defteri görmedim . Fakat matbu defterler sabit plânlar demektir . Halbuki plân her vakıt değişik olur , muallim plânın hangi esaslara göre hazırlanacağını bildikten sonra böyle matbu defterlere muhtaç kalmaz .

Hilmi Bey . (Mersin İlk Tedrisat Müfettişi) — Biz geçen sene muallimlerimize hususî defter tutturduk . Bu sene muallimler bu matbu defterden almışlar . Defteri gördüm . Bizim resmî sınıf defterlerimizin sonundaki hulâsaların aynı gibi bir şey .

Refik Nasih Bey . (G. Ayıntap İlk Tedrisat Müfettişi) — Defterin ciltli olmaktan başka meziyeti yok . Plânın doldurulacağı yer mahduttur , halbuki bazı plânlar uzun olabilir , defterdeki muayyen yere sığmayabilir .

Ethem Bey . (Niğde Maarif Müdürü) — Bu defteri alâka ile tetkik ettim . Şayanı tavsiye bulmadım . Plânın lüzumunu anlamış ve faidesini görmüş muallimler bizzat orijinal plânlar yapabilir . Plânlar da , usullar da biraz şahsî olmalıdır ve şahsî olduğu kadar ehemmiyetlidir .

Doğan Bey . (G. Ayıntap İlk Tedrisat Müfettişi) — Bu defter mihaniki değildir , muallim kolaylık olsun , plânın maddî kısımlarını çizip bozmakla vakıt zayi etmesin diye yapılmıştır . Bunun matbu oluşu muallimin düşünmesine mani

değildir , muallim yine düşünür .

Maarif Emini . (Reis) — Efendim mesele anlaşılmalıdır . Matbu bir defter var , muallim bunu alsın mı almasın mı ? Almak mahzurlu mu değil mi ? Bu iş deftere değil muallimin kafasına tabidir . Eğer o kafa kendi kendine düşünemezse , plân esasları nedir bilmiyorsa , kendi şahsiyetinden bir şey ilâve edecek kabiliyette değilse o her şeyi bir klişe yapar . Eline matbu defter vermeseniz diğer her hangi bir nümune bulur , yine onu kopye eder .

Dava muallimdeki bu kafaya dikkat etmektir . Matbu deftere gelince : Kendim bu defteri görmedim . Fakat arkadaşların anlattığına göre ihtiyaca kâfi bir plân defteri de pek olamaz . Madamki plânlar tehalüf edecektir . Şu halde bu defterleri elmaları için arkadaşları icbar edemeyiz . Alanlara da elinde öyle bir defter var diye onu plânlı bir muallim addedemeyeceğimizi söyleyeceğiz . Defterden istifade etsin , fakat sadece ona saplanıp kalsın .

Köy Maarifi ve Köy Muallimi:

Maarif Emini (Reis) — Eminler kongresinin çok canlı , çok temiz ve cazibeli bir hava içinde ehemmiyetle , alâka ile müzakere ettiği en mühim meseleden biri de köy Maarifi ve köy muallimi mevzuu olmuştur . Oradaki müzakerenin bariz hatlarını heyetinize arzettikten sonra vatan Maarifinin bu en hayati meselesi üzerinde fikirlerinizden istifade edeceğiz :

İki Nevi Köy :

Mevzua bir mukaddeme halinde evvelâ şunu arz edeyim . Köy deyince bir çoklarının nazarında iki zıt mefhum canlanır . Bir kısmının muhayyilesinde köy değirmen arklarile zembemeli , söğüt gölgelerile bezenmiş , akşamları koyun sürülerinin çingiraklarile canlanan ; şehirlerin gürültülerinden , Beldelerdeki bin bir fırladığın levsinden uzak , halis süt ve yoğurtla gıdalanın pembe yüzlü , ve saf hava ile yetişmiş gürbüz vücutlu köylülerle meskûn ; evler hep ağaçlıklar içinde , köylüler hep saffet ve masumiyet içinde , hulâsa köy denen yer huzur ve saadetin timsali olan küçük bir cennet parçası gibi bir şey !

Lâkin diğer bazılarının nazarında , bilhassa umumî harp ve millî mücadele vesilesile vatanın bir çok köylerini görmüş , artık kendini hayaldan kurtararak , realite ve şeniyet ile yüz yüze gelmiş kanaatini edinen bir çoklarının nazarında da köy çamur evlerden , izbe meskenlerden , ağaçsız ve çıplak sinesi şerha şerha ; muhtelif hastalıklar yüzünden yalanı , tezviri , işfalı âdet edinmiş kimselerle meskûn , hulâsa yaşanılmaz , berbat , yani köy denen yer husran cehenneminden bir parçadır !

Köy Mefhumunun Basit Olması :

Arkadaşlar , köyü ve köylüyü böyle iki taraflı görmek hakikati tam görmemektir . Her iki tarafta

da hakikattan birer parça var , fakat hakikatın tamamı yok . Hepimiz vatanın bir çok yerlerini biliyoruz . Cennet gibi Köylerimiz olduğu gibi hakikaten berbat köylerimiz de var . Köylüler ne sadece melek gibi saf , ne sadece şeytan gibi muzurdur . Her halde köy denen âlem tek mefhumlu , tek edalı bir şey değildir . Beşeriyet müfekkiresinin en büyük hatası mefhumları basitleştirmekten doğuyor .

Ne köyü ne köylüyü böyle basit cepheden görmemeliyiz . Köyde renk renk , çeşit çeşit , bir çok meziyetlerle bir çok nakıseler yekdiğerine karışmış ; her halde çok mürekkep , çok girift bir âlemdir . Köyün ve köylünün tek mefhumlu ve tek edalı olmadığını , onun mürekkep ve çeşit çeşit olduğunu teşhis etmekle de iş bitmiş olmaz . Bu renk renk ve girift âlemden hepsine şamil müşterek hasletler var mı , yok mu ? asıl bunu araştırmak mecburiyetindeyiz . Türk köylüsünün fedakârlık gibi , ıztıraba tahammül gibi , büyük badireleri metanetle karşılayış gibi , farfariğe tenezzül etmeyen derunî vekar , zillete katlanmayan asil efendilik gibi bir çok müşterek ve umumî hasletleri vardır ; Fakat bunların hepsinin fevkında , ve bizim meslek için bizi en çok alakadar edecek en bariz ve en umumî bir hasleti vardır ki o da Türk köylüsünün realist oluşudur .

Köylünün realistliği :

Evet arkadaşlar , köylerimizin

güzelleri , ve çirkinleri ; mamurları harabeleri vardır , köylülerimizin safları , kurnazları , ümmileri bilgilileri , gürbüzleri sıskaları , zenginleri , fakirleri vardır , fakat bütün bu çeşit çeşit , renk renk Türk köyü ve köylüsünün fevkında , hepsinin müşterek olduğu bir realistik vardır , Türk köylüsü vehimden , hayalden , taassuptan , şundan bundan uzak yalnız hakikata , yalnız işine gelen şeye , yalnız kendine menfaati dokunacak şeye kıymet verir .

Ona kendini münevver zanneden , şu ve bu sıfatla giden bir ukalâ , onlara bin bir dereden bin bir hayal ile bir çok şeyler anlatır , köylü hep baş sallar fakat aldanma , hiç inanmamıştır . Ona bilmem hangi sıfatla biri gider , onların içinde yaşayacaktır , köylüye yaranayım diye namaz kılar , ibadetler eder , fakat diğer taraftan yapmadığı halt yoktur . Köylü derhal onun numarasını verir , riyakârlığını derhal keşfeder . Öteden diğer biri bunlara hiç tenezzül etmemiştir , fazla serbesttir bile , Lâkin iktidarı vardır , köylü kendisinden istifade etmiştir , köye onun yüzünden bir çok iyilikler gelmiştir , öyle bir kimse bir defa alını secdeye koymasa bile köylü onu baş tacı yapar !

Senelerden beri bu meslekte idarî vazifeler deruhte etmiş bir arkadaşımız , vatanın bir çok yerlerinde , bir çok köylüler daireye gelip « aman bize sarıklı hoca gönderme , genç muallim gönder » diye istirhamlarda bulundular .

Neden? çünkü o sarıklı hoca vakıf namaz kıyor, oruç tutuyor amma köylü senelerce mektebe gönderdiği çocuğunun hiç bir şey öğrenmediğini görmüştür, yanındaki köyde ise genç muallim bir kaç ayda çocukları okutmaya başlamıştır. Köylünün derhal o sarıklıdan sıtkı sıyrılır ve gelir « aman bize genç muallim gönderin » der .

Binaenaleyh köy maarifini ve köy muallimini düşünürken üzerinde ilk tevakkuf edeceğimiz nokta Türk köylüsündeki bu realistikliktir . Oraya gidecek genç muallim bilsin ki Türk köylüsüne ne kuru ibadetle , ne riya ile , ne temellük ile yaranılamaz . Ona kendini ancak köy ve köylü için faydeli olmak suretiyle takdir ettirebilir. Köylü kendi menfaatını bizim zannımızdan çok daha fazlasile müdriktir .

Muallim Ve İmam :

Bununla beraber genç muallim daima bilecek ki köyde kendinin en büyük rakibi yine köy imamıdır . Köylüyü okutan , köylüye rehberlik yapan , köylünün içinde en çok yaşayan iki unsurdan biri köy imamı, diğeri köy muallimidir.

Birincinin en büyük kuvveti köylüye intibak kabiliyetini uzun asırlardan alıp gelmiş olmasıdır . Köy imamı on iki asırdanberi köylü ile beraberdir .

Bu kadar zaman onunla yata kalka , onunla haşrî neşir ola ola köylünün hayatına tamamen inti-

bak etmiştir . Onun başlıca ve en büyük kuvveti bu idi .

Köy muallimi ise yenidir , henüz imam gibi köylü ile tam intibak edememiştir , lâkin bunun da en büyük kuvveti ilmü irfandır . Köylünün çocuğunu okutmak , köylüye faydeli olmak itibariyle az zamanda kudretini isbat eder. Bunun içindir ki yeni muallim eski imamı her sene ricat ettirmeğe , her sene ona faik olmaya başlamıştır. Biri basamak basamak iniyor , diğeri basamak basamak çıkıyor . Yalnız inkılâbın bazı kanunları karşısında tatbik sahasındaki kaçakçılık yüzünden evvelce kademe kademe imeğe başlayan eski asırlık imam arkada gizli bir merdivandan kademe kademe çıkmaya çalışıyor . (Burada Reis Bey köy imamının bu yeni ve perde arkası faaliyetleri hakkında kongre azasına mahrem ve çok dikkate şayan izahatta bulunduktan sonra devamla)

Köy Mualliminin Kuvveti:

İşte en mühim dava budur : Köy muallimini nasıl kuvvetlendirmeliyiz ? Köy muallimine kuvvet vermek için Eminler kongresinde serdedilen fikirlerden başlıcalarını arz ediyorum : Bir defa köy muallimlerinin bizzat kendine mahsus ve şehir muallimine nasip olmayan bir kuvveti ve bir mazhariyeti vardır , o da köy mualliminin bulunduğu köyde lider oluşudur. Muallim köyün en münevveri, en malumatlısı , binaenaleyh bu kuvvetleriyle köyün en hâkim

şahsiyetidir . Köyde mektep yapılmasına en büyük âmil o , mektep yapılırken en kuvvetli nezaretçi yine o , köylüyü tenvir eden , onlara zarar gelecek noktalarla faideli cihazları gösteren hep o , binaenaleyh köy muallimi köyünün lideridir .

Halbuki şehirlerde böyle midir? orada muallimden daha kuvvetli, daha kıymetli bir çok zevat bulunabilir , şehirlerde muallim lider olamaz . Köy muallimlerinin liderliği ise yalnız kendine münhasır bir faide olmaktan daha ziyadedir. Onun bu mazhariyeti Maarif vekâletinin de en büyük kuvvet mesnedidir . Bugün vekâletin 30,000 köy muallimi var . Hiç bir vekâlet bu kadar köye , böyle münevver bir uzuv olmak şartıyla teşkilâtını teşmil edememiştir ve edemez . Binaenaleyh köy muallimi Maarif vekâletine en bariz bir hususiyet veren çok kıymetli bir uzviyettir .

Köy Muallimi Yalnız Muallim Değil :

Köy mualliminin kıymeti yalnız Maarif vekâletine verdiği bu mazhariyetle mahsur kalamaz ve kalmamalıdır . Mademki diğer vekâletler böyle 30,000 kişilik bir münevver şebekeyi köylere teşmile imkân bulamayacaktır , öyle ise diğer vekâletler dahi bu mevcut köy mualliminden istifade etmek icabeder. Meselâ Dahiliye vekâleti köy muallimini aynı zamanda köy muhtarı yapmak suretile devlet memurluğunun ilk hücreğini teş-

kil eden muhtarlığı böyle 30,000 kişilik bir şebekeye bağlamış olur.

Yine meselâ köyün nüfus işlerine pek âlâ muallim bakabilir . Aynı zamanda hükûmete karşı mes'ul ve muayyen maaşı olan muallim bu işi yapmakla nüfus hususundaki bir çok aksaklıkların geniş mikyasta düzelmesine âmil olabilir . Bir çok köylerde bir çok çocukların nüfusa ya hiç kayıt edilmediği , yahut çok geç kayıt edildiği esefle görülmektedir . Nüfus işi ki bu milletin en hayati işlerinden biridir , bu muallimlere verilmek suretiyle köylerde meselâ mühim mikyasta ıslâh edilmiş olur .

Yine meselâ sıhhiye vekâleti küçük sıhhiye memurluklarını bu köy muallimlerine verebilir . Muallimlere küçük bir sitaj gösterilir. Bu sayede muallim köyde sıhhi işlere âit iptidai ve umumî tedbirleri ve devaları temin eyler , Yine meaelâ İktisat vekâleti bir taraftan zirrata âit neşrettiği ve edeceği amelî kltapları köy muallimlerine göndermek , seyyar mıntaka ziraat memurları vasıtasıyla ya münferiden köylerde , ya müctemian kooperatif teşkilâtı olan yerlerde bu işin hesap ve yazı kısımlarını muallime vermek suretile köyde daha ucuz ve daha emin bir memur kazanmış olur .

Köy muallimine bu suretle diğer vekâletlerin dahi muzahir olması ve köy muallimlerinin bu suretle diğer vekâletlerden dahi kuvvet alması iki taraflı mütetekabil bir menfaata yol açmış olacaktır .

Bir taraftan köy muallimi bu diğer vekâletlere âit vazifeleri de deruhte etmek itibarile nüfuz kazanmış , köylüler nezdinde itibarı artmış olacağından müstefittir , diğer taraftan o vekâletler dahi ya hiç ücretsiz ve ya pek cüz'î bir ücretle 30,000 kişilik bir şebeke kazanmak suretiyle kendi işlerini bu kadar köye teşmil edebilecek bir vaziyete yükselmiş olurlar .

Dikkat Edilecek Noktalar :

Yalnız bu noktada mühim bir mahzuru da daima göz önünde bulundurmak icap eder . Evet köy muallimini bu suretle muhtelif vazifelerin sahibi yapmak onu kuvvetlendirmek olabilir , lakin muallimin bu vazifeleri bihakkın başarması şartıyla, yoksa küçük sıhhiye memurluğu yapacağım diye kazalara sebep olur , zirrat mürşitliği yapacağım diye aksak ve muhitteki şeraite gayri mutabık işlerle köylüyü kendine güldürür , nüfus memurluğu yapacağım diye gizlenmiş ve ya karıştırılmış işleri hep birden meydana çıkararak köylüleri cezalara ve hapslere çarptırmak suretiyle köylünün gayzını kazanırsa bu muallim kuvvetlenecek yerde büsbütün zayıf düşer .

Hepimiz köylüyü basit görür , ilimsiz olduğunu bilir , ona ukalalık yapmağa kalkarız . Meselâ köylünün ziraat hakkındaki bilgisi, her halde sırf nazari malûmatla kalmış bir çok ziraat memurlarından daha doğru olabilir . Çünkü

köylünün ziraat hakkındaki ilmini asırların tecrübesi yapmıştır. Onun bu hayattan ve asırlardan alınmış ilmi karşısında muhite uymayan , kitaplardan kapma malûmatla köylüyü yanlış yollara sevkeder , ve bu hatalar tecrübe neticesi anlaşılırsa artık o köylüye karşı nüfuzumuz sıfıra inmiştir . Binaenaleyh bu davada meselenin böyle çatlak olabilecek taraflarını dahi daima unutmamak icabeder .

Her neyse bir taraftan Vekâletimiz diğer Vekâletlerle müzakere ve karar neticesinde yapılacak bu işleri yapa dursun . Şimdi burada bize düşen vazife köy muallimini bugünkü şeraite göre mütalea etmek , bizim bugünkü teşkilâtımıza ve vesaitimize nazaran köy muallimine karşı neler yapabiliriz bunları araştırmaktır : her şeyden evvel yapacağımız ve yapmağa mecbur olduğumuz şey köyü bir menfa olmaktan çıkarmaktır .

Köy menfa değildir :

Maatteessüf arkadaşlar, bizde köyü bir menfa gibi telâkki etmek zihniyeti vardır . Köye tayin edilen bir muallim kendini menfaya gönderilen bir sürgün kıyas eder. Filhalka köylerimizin ekseriyet itibariyle ne kadar husran içinde bulunduğunu hep biliriz . Muallimin biri şehirde kalırken , diğeri köye atılırsa bu ikincisi haklı olarak kendini bir menfaye gönderilmiş kıyas eder. Böyle inkisarla giden den ise hayır gelmez . Vekâlet bu meselede açık ve âdil bir vaziyet

almayı kararlaştırdı . Bir defa her muallim mutlak köyde üç sene hizmet etmeğe mecburdur . Herkes bunu bilince köye gitmek gücüne gitmez . Nitekim her zabıt Şark Vilâyetlerinde muayyen müddet hizmetle mükelleftir . Binaenaleyh şarka giden zabıt bunu bütün meslekdaşlarına şamil bir vazife bilir . İnkisara uğramaz . Maarif te köye karşı bu prensibi adaletle tatbik edecektir . Sonra köye giden muallim nihayete kadar köyde kalacak değildir . Muayyen müddetini doldurunca şehre avdet etmek hakkıdır . Meselenin bu şekilde halli köye gitmenin menfa telâk-kisini defedecek, inkisarlara meydan vermeyecektir .

Lâkin bununla da dava bitmiş olmuyor . Muallim köyde mahdud ve muayyen bir müddet kalacak, peki amma kaldığı o müddet içinde yine bir menfa hayatı mı geçirsin ? hayır bu hususta muallimin kendisine de , bizlere de düşen vazifeler var . Muallim ıssız ve konforsüz bir köydedir . Fakat o köylülerle haşrî neşir oluyorsa , köylülerle kaynaşıyorsa , onların dertleriyle mükedder, sevinçleriyle mesrursa, köylünün hayatı işlerini köy imamına bırakmıyarak kendi eline almış , kendini köylüye menfaati dokunan bir insan yapmışsa , hulaşa muallim o köye hakkiyle intibak etmişse artık o köy bir menfa değildir , muallim orada yalnız değildir , sıkıntı içinde değil , o orada sevilen bir liderdir , köyün en nafiz ağalarından daha nüfuzlu hepsine hâkim bir kudrettir, böyle

bir muallim bu vatandaki köy meselesini kendi kendine halletmiş demektir .

İyi köy mualliminin vasıfları :

Bu işi hangi evsaftaki muallimler yapabilir ? bir defa intibak kabiliyeti insanların en zengin bir hassasıdır . Diğer mahlûkattan çok bu kabiliyetimizle ayrılıyorz . Bu insan zekâsının bir nasibidir . Binaenaleyh köyde o işi ve bu intibakı yapabilecek olanlar da her şeyden evvel oldukça zeki olanlardır . Binaenaleyh zeki olmayandan bu işi bekliyemeyiz . Köy muallimi deyüp geçmeyeceğiz . O , bu vatanında en mühim ve en şerefli bir vazifeyi omuzlarına almıştır . Köy bu vatanında ilk hücre ve ilk nüvedir . Muallim de bu ilk varlığın en nafiz kudretidir . O ilk hücrenin başıdır , bu başta tabiatile zekâ arayacağız .

Sonra köy muallimi devletin şerefli bir memurudur . Devlet ki iktidar kuvveti demektir, köylü ki iktidara hürmet eder . Muallim de devletten bir cüzü olmak itibarile o iktidardan bir ifadedir . Sonra devletin idare ve asayiş kuvvetleri de muallimi siyanet eden bir kuvvetidir . Bunlar hep iyi ama bir muallim sadece bu resmi sıfatından kuvvet almak isterse kuvvetini kaybeder . Zaten hangi vazifede olursa olsun her hangi bir memur yalnız taşıdığı sığata güveniyor , kuvvetini yalnız o resmi sıfattan almağa çalışıyorsa

öyle kimse taşıdığı sığata en az lâıık olan kimsedir. Taşıdığı sığata hakkıyla lâıık olan kimse o sığata kuvvet olur . Köy muallimi de yalnız resmî sığatını israf eder durursa bir gün elinde hiç bir nüfuz kalmadığını görür .

Köy muallimi için bulunduğu köyde kuvvet olmasına yarayacak en büyük bir âmil de muallimin köylüye menfaati dokunacak bir kimse olduğunu isbat etmesidir . Evvelce söyledim ki köylü çok realisttir. Bunun icabı olarak kendi menfaatını iyice düşünür . Yalnız köylü menfaatını düşünür ama daima yakın menfaati düşünür . Meselâ bir ağaçtan ancak bu günkü menfaat itibarile istifadeye kalır . Onu yakmak hâlen bir istifadedir Lâkin o ağaç kalsa ilerde onun yüzlerce misli istifadeler temin edecek . Muallim köylüye işte asıl bu uzak menfaati gösterecektir . Bunu gösterebilmeli ki onun köylüye hakikî menfaati dokunan bir varlık olduğunu anlayalım .

Sonra bu menfaat meselesini sui istimalde de gelmez . Köyde nafiz ve kuvvetli olmayı sırf menfaat mihverine bağliyan bir muallim bu tek mihver üzerinde döne döne o hale gelir ki köylünün menfaatına dokunmamak için o her şeye boyun eğmeğe başlar . O kadar ki meselâ köylü çocuğunu davar sürmeğe gönderir , muallim neye mektebe yollamadın diye bir şey soramaz . Köylü muallime bir iş gördürür , amma o işi görürken mektep muattal ço-

cuklar istifadesiz kalacakmış , muallim bunda beis görmeyecek kadar kendini köylünün menfaatına hadim sanırsa , menfaati bu suretle meslekin zararına ararsa o ne bu meslek için bir uzuv , ne de köylü için hakikî bir menfaattır . O , köylüye yaranmak gibi fani ye faidesiz bir düşünce uğruna mesleğini çiğniyen ve kendini köylüye köle yapan bir âcizdir : böyle bir kimseyi bir an meslekte tutamayız , meslekin şerefini unutan zaten kendini meslekten atandır .

İdealistlik :

Köyehakkiyle in tıbak edebilecek ve köyde hakkile kuvvet olabilecek muallimler için en mühim bir meziyet ve en cazibeli bir kudret te İdealist olmalarıdır . Muallimin köyde kuvvet olabilmesi için kendini köylüye sevdirmek lâzımdır . Köylünün kendisini sevmesi için de her şeyden evvel onun köylüyü sevmesi lâzımgelir . Kalpten kalbe yol oluşu bundandır , sevenler sevilirler . Köylüye aşk beslemek ise İdealist olmağa bağlıdır . Bir köyü kurtarmak , bir köye rehber olmak , bir köyü cehilden , fena görenlerden halâs etmek , bütün bir köyün minnetini kazanmak , bu işin en hayırlı bir vatan hizmeti , en meşkûr bir milliyetperverlik olduğunu düşünmek , o düşünce ile ruhunda cazibeli bir aşku şevk duymak : böyle bir İdealist için en hüsranlı köy bile cennetten daha cazibelidir . Hepimiz biliyoruz , protestan mis-

yonerler vardır , Amerika gibi dünyanın en konforlü bir kıt'asını terkederler, uzak meçhul yerlerde, her türlü tehlikeye göğüs gererek, her türlü mahrumiyete katlanarak, sırf bir iki protestan kazanmak emelile ölümleri göze alarak çalışırlar . İdealleri taassupla karışık, besatetle bulaşık , tek hedefli bu Misyonerlerin bu fedakârlıkları karşısında kendi vatanının köyünde çalışmak nedir ? gençlere bunları söyleyeceğiz . O misyonerler sakat bir mefkûre ile o fedakârlıkları yaparsa türk gençleri kendi vatanlarında bu hizmeti yapmazlar mı ? onların Amerikada terk ettikleri konfora mukabil bizim kasabada bıraktığımız konfor bir hiç . onların meçhul kıt'alarda katlandıkları fedakârlıklara mukabil bizim kendi köyümüzde katlanacağımız fedakârlık bir zerre , onların basit mefkûrelerine mukabil bizi çeken hedef gayet ulvî .. Bu karşılıklı şerait dahilinde hangi vicdan sahibi Türk gencinin içi titremez ve hangi genç şevk ile köye atılmaz ?

Yalnız bu idealizm bahsinde dikkat edeceğimiz mühim bir nokta vardır : idealistlik insanı köye gönderir, fakat köyde senelerce şevku aşkile çalışmak hususunda çok defa kâfi değildir . Bir genç heyecanla köye gider , fakat orada büsbütün kuru , büsbütün yoksul bir hayat içinde kalır , büsbütün yalnız bırakılırsa, orada dünyadan tecerrüt etmiş gibi unutulursa ; bilhassa fikrî gıdadan tamamen mahrum bulunursa bu şerait altında ideal

ne kadar kuvvetli olursa olsun yosun tutmağa başlar ; ruhtaki heyecan kısırlaşır . Binaenaleyh dikkat edeceğimiz en mühim nokta köy muallimini bu yalnızlıktan kurtarmaktır .

Yalnızlıktan kurtarmak :

Köyü asıl tahammül edilmez bir hüsrana yapan maddî konforsuzluktan ziyade bu yalnızlıktır . Maddî konfor itibariyle bir çok kasabalarımız ve hattâ bir çok şehirlerimizin de köylerden pek o kadar farkı yoktur . Bir çok kasaba ve şehir konforu ancak çarşı ve pazar bulunmaktan ibarettir . Bir çok köylerde de pazar bulunur . Kasabada yaşayanlarla köyde yaşayanların hayatları öyle uçurumla ayrılmış kadar açık değildir . Binaenaleyh bir çok kasaba ve şehirlerimize nisbetle köy hayatı maddeten insanın o kadar gücüne gitmez , işi asıl güç yapan köyde yalnız kalmaktır .

Köy muallimini yalnız bırakmak ta bizim elimizdedir . Arkadaşlar okudukları kitapları , gazeteleri , mecmuaları köylerdeki arkadaşlarına gönderirse ; o muallim bütün kasaba ve şehirlerde kendisini düşünen, o endişe için titreyen kalpler olduğunu bilirse kendini yalnız görmez . Hepimiz köy muallimini hüsrana göğüs vermiş bir kahraman sıfatıyla telekki edeceğiz , ona hürmet borcumuzdur . Onun katlandığı fedakârlıklara mukabil imtiyazlara nailiyeti bir haktır . Meselâ Eminler kongresinde Vekâlet teminat verdi ki tatiller-

de şehirlere gelen köy muallimleri leyli müesseselerimizde misafir edileceklerdir . İstanbul , İzmir , Ankara , Adana ve sair merkezlere gelen köy muallimlerine leyli müesseseler derhal sinelerini açacak, onları şefkat ve hürmetle karşılayacaktır .

Arkadaşlar , köy muallimi hakkında gerek Eminler Kongresinde görüşülen bazı esasları gerek mütalealarımı arzettim . Meseleyi bu ehemmiyet ve şümulle arzedişim meselenin kendi ehemmiyetindedir . Artık arkadaşların bu mevzu üzerindeki tecrübe ve görgülerini de şükranla dinliyeceğiz .

Muhtelif fikirler :

Ali Rıza Bey (G. Ayıntap İlk Tedrisat Müfettişi) — Köy muallimi meselesinde mühim bir noksanımız var . Mektepler mutlaka en lâyük köylerde açılmıyor . Zaten mektepsiz köylerimiz mektepli olanlardan pek çok . Meselâ kendi teftiş mıntakam dahilinde 217 köyden ancak 17 sinde mektep var . Bunların da çoğunda bina yok . Hattâ bazılarında talebe bile yok . Muhtelif nufuzlar, meclisi umumiler amel olmuş , oraya mektep açılın demiş , muallim oraya gitmiş , bakıyor ki ne bina var , ne talebe . Binaenaleyh mektep binası yapmayan , lâakal elli çocuk göndermeyen köylerde mektep açmalıyız . Böyle köylerde açılmış mektepleri o iki şartı temin eden köylere nakledelim .

Âli Bey (Mersin Maarif Müdürü) — Köy meselesinde en

mühim hüsrân muallimin meskeni olmamasıdır . Bu davada bundan mühim mesele bilmiyorum . Ne kadar cehdetsek köyde çalışmak daha uzun zaman bir feragat işi olacaktır . Muallimin en bariz ihtiyacı evsizliktir .

Akif Bey (Kız Muallim Mektebi Muallimi) — İlk düşüneneğimiz iş köye gidecek muallimin intibak kabiliyeti olup olmamasıdır . Muallim mekteplerinden verilen sicillerin iyice tetkik edilmesi ve köylere ayrılacak muallimlerin o sicillere göre seçilmesi icap eder . Köyde iş göremiycek toy çocukları köye göndermekte giden için de köy için de fayda değil zarar vardır . Köye gidecekler pişkin kimseler olmalı .

Nazif Bey (İçel Maarif Müdürü) — kendi arzusuyla köye gidecek pek az muallim çıkıyor . Bunlara maddî bir kâr göstermek lâzımdır . Köydeki makam maaşlarını fazlaştırmalı . O zaman mezunlar ona heves ederek kendi isteğiyle köye gider .

Doğan Bey (G. Ayıntap İlk Tedrisat Müfettişi) — Yeni gelen arkadaşlar köy telkini almalıdırlar . Muallim mekteplerinde bunlar kuvvetli köy telkini almalıdırlar . Daha mektepte iken köye gideceğini bilmelidir . İkinci bir nokta da köyde muallimin nüfuzunu en çok devam meselesinde yaptığı teşebbüsler kırıyor . Köylüler çocuklarını mektebe göndermiyorlar . Muallim tahsil mecburiyetinin tatbiki için takibatta bulununca ve köylü-

den ceza alınca köylüler muallime düşman oluyor .

Ethem Bey (Niğde Maarif Müdürü) — Eminler kongresinin köy muallimi meselesini çok ince eleddiği anlaşılıyor . Maddî ve manevî cephelerinden mesele izah edildi . Bence bu mefkûre daha mektep sıralarında iken kuvvetle telkin edilmelidir . Muallim Mekteplerine bu hususta büyük vazifeler düşüyor . Köy muallimi köyü kurtaracak demek memleketi kurtaracak demektir . Bunlara köyde çalışmak imanı verilmelidir . Kendilerine makam maaşlarını azamî hat üzerinden vermeliyiz . Köy mualliminin en samimî arkadaşı kitaplarıdır , muallim namına meccanen kitap ve mecmua gönderilse çok iyi olur .

Fevzi B. (Er. Mu. Me. Mü.) — Arkadaşlara daha evvelce muallim mektebi mezunlarında gördükleri noksanların izahını rica etmiştim . Biz onları mektepten çıkarıyoruz , sizler istihdam ve tecrübe ediyorsunuz . Görülen noksanlar bize söylenirse biz de onları daha çıkarmadan o noksanların izalesine çalışırız . Çünkü muallim mekteplerimizin vazifelerini , bilhassa kendi mektebim itibariyle , tamamen yaptıklarını iddia edemeyiz . Yalnız arkadaşlar emin olsunlar ki biz bu köy aşkı telkin hususunda dahi çalışmıyor değiliz . Çok zaman dersi bile bırakarak heyecanla bu mefkûreyi telkin için uğraştığımız oluyor . Yalnız köy muallimliğinin daha cazip olması için bir noktayı arz edeyim . Bulgarlar hâlâ bize

nazaran köye heves ediyorlar . Çünkü köyde muallim ve muallime beraber çalışıyor . Karı koca bir mektepte çalışınca köy daha cazibeli oluyor . Menfî ve acı bir müşahade de arz edeyim : bizim mezunlardan köy muallimliğini isteyen birine buna neye talip olduğunu sormuştum . Müfettiş köye az gittiği , ve köyde bu suretle yan gelip dinleneceği için köye talip olduğunu söyledi .

Murtaza B (K. Mu. Me. Mü.) — Mezunların köylere gidecek bir mefkûre ile yetiştirilmesi teklif edildi . Şimdiye kadar mezunların böyle bir mefkûre ile yetiştirilmediğinden şikâyet edilir gibi bir vaziyet alındı . Fakat şimdiye kadar mekteplerimizdeki talebelere hep şehirlerde muallimlik yapacakları söylenmişti . Bununla beraber çocuklarımız daima fedakârlık ruhu taşıyarak yetiştirildi . Nitekim Vekâlet mezunlarımızdan nereyi istediklerini sorduğu zaman çocuklarımız hiç bir sebep olmadığı halde uzak yerlere gitmek istediklerini söylediler , bunu yapanlar köylere de gitmekten çekinmezler . Yalnız hayata yeni atılmış bir kızıcağı tek başına bir köye atarsak âdilâne bir şey yapmış olmayız zannındayım .

Osman Veysi B. (Cebelibereket Müf.) — Köy muallimleri , ihtiyaçlarını temin için perşembe günleri kasabaya gelirler . Bir haftalık en basit yiyeceklerini Kasabadan bizzat tedarik mecburiyetindedir . Çünkü köyde kendisine yumurta bile verilmiyor . Kasabaya gelmesi muallim köyde aç kalacaktır . Köy

bekçileri muallimin ihtiyacını teminle mükellef tutulmalıdır. Bekçi Kasabaya gelince muallim nelere muhtaçsa onları almalıdır. Ta ki muallim Kasabaya gidip gelmeğe ve aç kalmak tehlikesine maruz bulunmakla üzülmessin .

Zeki B. (Maraş Mf. Mü) — Başlıca iki teklif dermeyen edeceğim . Muallimlerin gerek muhabere, gerek işe ihtiyaçlarını temin için seyyar ve süvari hademe teşkilâtı yapabiliriz . Köylere gönderdiğimiz en müstacel postayı muallim bazan haftalarca alamıyor. Posta teşkilâtı yoktur . Jandarma köye uğrarsa götürülecek , yahut karakolda unutulup kalmazsa o köye giden herhangi bir adama verilecek. Halbuki süvari hademeler olursa bir hademe köylerin vaziyetine göre müteaddit köylere postayı götürür , dönerken de köylerden alacağı postayı Maarif idaresine getirir . Bu suretle hem emin , hem de süratle temin eden bir teşekküle malik olmuş oluruz .

İkinci teklifim köyde geçirilecek muallimlik zamanının kıdeme tesiri olmasıdır . Mekam ücretlerinin azamî hadde artırılması gibi tedbirlerden başka bu kıdem zammı da kabul edilirse köy muallimliğine cazibe vermek işini kuvvetlendirmiş oluruz .

Hilmi GültekinB.(Adana Müf.)— Mezunlarımız , genç muallimlerimiz köye gitmek değil , meselâ Adana gibi bir yerde kalmayı bile bir külfet halinde görüyorlar . Adanadan daha büyük yerlere gitmek emelin-

dedirler . Her mezun bilâ kaydü şart evvelâ köye gitmelidir .

Mahmut Orhan B. (Niğde Müf.)— Köy muallimliğine hevesi artırmak için makam maaşlarının tezyidi gibi çareler ileri sürüldü . Halbuki bizim Niğde Vilâyetinde tek muallimli köylere makam maaşı verilmiyor bile . Bu yüzden bir çok muallimlerimiz diğer Vilâyetlere gitmeğe hazırlanıyorlar . Meclisi umumilerin köy muallimliğini büsbütün itibardan düşürecek bu gibi kararlar vermesine mani tedbirler alınmalıdır .

Refik Nasîh Bey —(G. Ayıntap Müfettişi) — Muallimler her mezunun üç sene köy muallimliği yapmak mecburiyeti hakkındaki karardan müteessir oldular . Yalnız üç sene köyde çalışacakları için bu teessüre düşmüyor , şunu düşünüyorlar ki evvelce vekâlet kendilerini mektepte okuturken şehir muallimi olmak üzere yetiştiriyordu. Onlar da bu kanaatle mektebe gittiler ve o kanaatle çıktılar . Şimdi bir kararla bunların üç sene köyde hizmete mecbur tutulduğuna göre yarım diğer bir kararla da bu müddetin beş seneye çıkarılacağından, hattâ köye gidenin belki de artık şehre avdet edemeyeceğinden korkuyorlar .

Osman Veysi Bey (Cebelibereket Müf.) — Mezunların mektepten doğrudan köye gitmeleri doğru değildir . Çünkü hiç bilmedikleri köy hayatına atılınca şaşıracaklardır . Lâkin muallim mektepleri son sınıf talebeleri hiç olmazsa daha mektepte iken köy seyahatları

yaparlarsa müşkilât oldukça tehâfuf eder .

Hilmi B. (Mersin Muf) — Maksat arkadaşlara köyü sevdirmektedir . Fakat bu mümkün olmuyor . Çünkü köyde büsbütün mahrumiyet içinde kalıyorlar , yiyecek , içecek bulamıyorlar . Sonra bir çok vazifesinas arkadaşlar var ki köyde muvaffak olamamaktadır , çünkü vazifelerini dürüsti ile ifa etmeleri köylülerin işine gelmiyor . Köylülerle hiç sızıltı çıkarmıyarak muvaffak oluyor görünenler de vazifelerini sui istimal edenlerdir . Meselâ devamsızların cetvelini vermezse köyde istediğini bulamıyor , verirse köyde istediğini buluyor , vermezse köylü de ona gıla namına hiç bir şey satmıyor . Bu vaziyete göre köye hakikaten muktedir ve vazifelerver muallimler göndermek için bunlara fazla maddi menfaat göstermelidir .

Muhtelif fikirlerin hulâsası:

Maarif emini (Reis)— Mesele tenevvür etmiştir . Arkadaşların muhtelif fikirlerinden müstefit olduk . Bunlar şeniyetlerden çıkan fikirlerdir . Temas edilen noktaları hulâsa ediyorum : Evvelâ bina derdi . Bunda iki kısım . Biri mektep binası , diğeri muallim meskeni . Hakikaten mektep binası olmıyan köylerde muallim ilk anda en büyük sukutu hayale uğruyor . Mektep binaları işini ayrı bir mevzu halinde etrafıle ve ayrıca müzakere edeceğiz . Yalnız şimdiden karar altına alabiliriz ki binası olmıyan

yerde mektep te açmıyacağız . Ve mektebi binası olan köye nakledeceğiz . Muallim meskenine gelince : bu da mektep binası işine bîğlidir . Bazı köylerde muallim hakikaten meskensiz kalıyor . Barınacak yeri olmıyan bir muallimden ne bekliyebiliriz ?

Mektep binaları mevzuunu müzakere ederken bunu da halledebilirsek köy davasının en müşkül kısmı bertaraf edilmiş olur .

Makam ve kıdem zamları gibi tedbirlere gelince : maaş zammı yapılamaz . Bu kanunla tesbit edilmiştir . Makam zammı da böyledir . Yalnız bunun köylerde azamisini , şehirlerde asgarisini vermek gibi kararlar meclisi umumilerce alınabilir . Kıdem zammı ise ilk hamlede malî fedakârlık istemiyen , fakat muallim için ehemmiyeti küçük görülemeyecek bir cazibedir . Yalnız bu tabii vekâlet işidir . Kongre namına temenni kararları arasında bunu vekâlete arzederiz . (muvafık sadaları .)

Muallim mekteplerimizin köy aşkıını telkin etmeleri hakkındaki fikirler münasebetile mektep müdürleri izahat verdiler . Son zamana kadar bu mektepler ancak şehir muallimliği için talebe yetiştiriyordu . Bundan sonra tabii şehir ve köy farkı kalmadığına ve her muallimin mutlaka köyde de hizmet edeceğine göre artık bu mekteplerimiz de bu cihete daha fazla ehemmiyet verecektir . Yalnız son sınıf talebelerini bir iki kere köyere götürmek gibi tedbirlerle köy

aşkının kökleşeceğine inanmak doğru olmaz . Köy için idealist muallim yetiştirmek sadece lâfla da olmaz . Mektep bir çok şerait ile çocuğu köy hayatının icabatına göre bir hava teneffüs ettirir gibi, yetiştirmelidir . Halbuki muallim mekteplerimizin bu günkü vaziyetleri bunu teminden uzaktır . Lâkin umumî hedef bu olduğuna göre artık ona göre yürünecektir .

Köy mualliminin köyde yalnız kalmaması için tek muallim sistemine itiraz edildi . Bir de köylere zevç ve zevce olan muallimlerin tercihân gönderilmesi söylendi . Köyde bir kaç muallim olması elbette hem köy için, hem oradaki muallimler için bir kuvvettir . Fakat bunu yapamıyorsak imkân olmadığı için yapamıyoruz . Buna ne bütçeler müsaittir , ne de eldeki muallim adedi . Lâkin gayemiz tek muallim sisteminden kurtulmaktır . İmkân hasıl oldukça köylerimizde dahi muallimler müteaddit olacaktır . Muallimlerin zevç ve zevce halinde köyde beraber bulunmaları yalnız muallimler için değil köylüler için de bir emniyettir . Böyle aile halinde giden muallimler bir taraftan kendileri köyün hüsrânından müteessir olmazlar , bir taraftan fazla tasarrufa imkân bulurlar ; diğer taraftan da köylüler onlara daha emniyetle bakar . Köylerde bilhassa kız talebeler pek azdır . Muallimlerin aile halinde bulunması muhtelit tedrisat itibarıyla da faydeli olacaktır . Binaenaleyh imkân oldukça

zevç ve zevcenin köye gitmesini şükranla tercih ederiz .

Muallim mektebi mezunlarını bilâ kaydü şart , doğrudan doğruya köylüye göndermeğe gelince : meselenin hem tatbiki mümkün, hem de tatbiki imkânsız cihetleri vardır . Mezunun kız olup olmaması , yaşı , ailevi vaziyeti gibi sebeplerle köye gönderilmesinin doğru olmayacağı vâki alabilir . Bunlar artık Maarif idarelerinin tayin zamanlarında düşüncekleri işlerdir .

Kabahat köylüde mi muallimde mi ?

Köy hayatını muallime cehennem yapan en mühim sebeplerden biri olarak arkadaşlar köyde muallimin ihtiyacını temin edememesi yüzünden maruz kaldığı müşkülâtı ileri sürdüler . Muallim köyde bazan parasile yumurta bile satın alamıyormuş . Vazifesini hakkile yapan muallime karşı menfaati haleldar olan köylüler müşkülât gösteriyormuş . Köylülere tekâpu yapan , ve binaenaleyh vazifesini ihmal eden muallim ancak köylülerle iyi geçinir . Arkadaşlar köy maarifi itibarıyla en mühim ve en çok dikkat edeceğimiz mesele budur . Davaya iki safhadan bakalım : biri kabahatin köylüye âit kısmı , diğeri muallime âit kısmı .

Bazı tahkikatlar vasıtasıyla bazı köylerde muallimlerin haksız yere müşkülâta maruz kaldıklarını biliyoruz .

Hatta muallim aleyhinde bir sürü mühürlerle mazbatalar yapıldığı bile görülpü . Bazı köyler iki partiye bölünüyor . Muallim hangi partide ise diğer parti de muallimin aleyhine geçiyor . Bazı menfaate köy ağaları entrikalar yapıyorlar . Böyle vaziyetler karşısında teşkilatımıza düşen vazife derhal Devletin idarî ve adli kuvvetlerini harekete getirmek , muallime düşen vazife de kendi faziletine emin insanlara mahsus vekarla böyle entrikalara karşı mütecellidane sebat ve mukavemet göstermektir .

Bu vesile ile Ankarada muallimler Birliği Umumî Kongresi muahhaslarına karşı İsmet Paşa Hazretlerinin söyledikleri bir sözü zevkle tahattur ediyor ve bunu arkadaşlara ehemmiyetle arz ediyorum : İsmet Paşa demişlerdi ki vatanın en hira ve en uzak bir köyünde bulunan bir muallime karşı , onu ferağatkârane ve faziletkârane mesaisine karşı ya taassup , ya müfsit kuvvetler tarafından vukua gelecek her hangi bir tecavüzü inkilâbın demir yumruğıle der-

hal ederiz . (çok güzel ve bravo sesleri)

Fakat arkadaşlar mesele bir de ikinci safhasından bakacağız . Muallime ait olan hatayı da düşüneceğiz . Bütün bir köyü kendine düşman yapan , bütün bir köye kendini sevdiremeyen , bu yüzden bir yumurta bile satın alamıyacak kadar köylünün nefretini kazanan bir muallimde kabahat yok mudur ? davayı muallimin şahsiyeti meselesi olarak görmeliyiz . Köylünün çocuklarını eline al , onları adam et , bu çocuk babaları muallime karşı hiç bir şefkat duymasın , bu imkânsızdır . Kudretli olan , köylünün çocuklarını iyi okutup yetiştiren bir muallim kendini köylüye mutlaka beğendirir . Bütün köylüyü kendine düşman yapan bir muallim şahsiyet sahibi değildir . şahsiyeti olan , zekâ ve kudretli olan , faaliyeti , hizmeti , dürüstlüğü olan muttaka kendini takdir ettirmenin yolunu bulur .

BİTMEDİ